

สรุปผลการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

โดย สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วันจันทร์ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา (เกียกกาย) ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา เป็นประธานของที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) และนายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง ผลิตเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานของที่ประชุม เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้เปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

(๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ซึ่งไม่ปรากฏในระเบียบวาระการประชุม จำนวน ๕ เรื่อง ดังนี้

๑. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้มีหนังสือมายังวุฒิสภาแจ้งว่า ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณารับทราบ

๑) รายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ของคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน และสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน

๒) ประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง นโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และ

๓) รายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เดือนเมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๓)

และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณารับทราบรายงานผลการเตรียมความพร้อมในการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ แล้ว

๒. รับทราบรายงานผลการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... ที่ตราขึ้นเพื่อดำเนินการ ตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศของรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ร่วมกับคณะกรรมการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชนตามข้อบังคับ ข้อ ๑๗๕ วรรคสอง (๖)

๓. กระทู้ถามซึ่งประธานวุฒิสภาได้พิจารณาและอนุญาตให้ตั้งเป็นกระทู้ถามเป็นหนังสือในที่ประชุมวุฒิสภา ซึ่งไม่อาจบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมภายในกำหนดเวลา ๑๕ วัน นับแต่วันที่ส่งกระทู้ถาม ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๖๐ จำนวน ๓ กระทู้ คือ

๑) กระทู้ถาม เรื่อง มาตรการในการควบคุมตรวจสอบวัตถุอันตราย สารเคมีพิษหรือของเสียอันตราย นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

๒) กระทู้ถาม เรื่อง การป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเลและการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของทะเลทั้งทะเลอ่าวไทยและทะเลอันดามันด้วยปะการังเทียมรูปโดมทะเล (Seadome) นายสวัสดิ์ สมัครงศ์ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓) กระทู้ถาม เรื่อง ปัญหาการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่กระทบต่อนักศึกษา ครู และบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๔. การรับคำแปรญัตติของสมาชิกวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้จัดเตรียมพื้นที่เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ท่านสมาชิกที่ประสงค์จะเสนอแปรญัตติในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ โดยในวันที่มีการประชุมวุฒิสภาสามารถเสนอคำแปรญัตติได้ที่ห้องโถงหน้าห้องประชุมวุฒิสภา สำหรับวันที่ไม่มีการประชุมวุฒิสภาสามารถเสนอได้ ณ โถงหน้าลิฟต์ชั้น ๓ อาคารวุฒิสภา

๕. ในวันนี้หลังจากปิดประชุมวุฒิสภาแล้ว จะมีการจัดโครงการสัมมนา เรื่อง “แนวทางการพิจารณากลับกรอกร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรให้ความเห็นชอบแล้วของวุฒิสภา และการเตรียมความพร้อมของสมาชิกวุฒิสภา” จัดโดยสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ณ ห้องประชุมวุฒิสภาแห่งนี้ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และสนับสนุนข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณากลับกรอกร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรให้ความเห็นชอบแล้วของวุฒิสภาและการเตรียมความพร้อมให้แก่สมาชิกวุฒิสภา อันจะทำให้กระบวนการพิจารณาของวุฒิสภามีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชนต่อไป จึงขอเรียนเชิญสมาชิกทุกท่านเข้าร่วมโครงการสัมมนาดังกล่าว โดยพร้อมเพียงกัน

ที่ประชุมรับทราบ

(๒) รับรองรายงานการประชุม

(ไม่มี)

(๓) กระทู้ถาม

(ไม่มี)

เรื่องด่วน

จำนวน ๓ เรื่อง

โดยที่ประชุมได้มีมติให้นำเรื่องด่วนที่ ๒ และเรื่องด่วนที่ ๓ ขึ้นมาพิจารณาก่อนตามลำดับ

เรื่องด่วนที่ ๒ ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว (เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน วุฒิสภาต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๖ นับแต่วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ของที่ประชุมวุฒิสภา รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) พร้อมด้วยตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด (นายสมชัย วัฒนการุณ) ตุลาการศาลปกครองสูงสุด (นายโสภณ บุญกุล) และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (นางพัชมา จิตรมัทธมา) เข้าร่วมประชุม ทั้งนี้ หลังจากเลขาธิการวุฒิสภาได้อ่านบันทึกหลักการและเหตุผลเสนอต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้คณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรม และการตำรวจ ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภามอบหมายให้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติตามข้อบังคับ ข้อ๑๑๙ โดยนางกาญจนารัตน์ ลีวีโรจน์ กรรมการ ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุมสรุปความได้ว่า คณะกรรมการเห็นควรรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้พิจารณาและมีข้อสังเกตว่า การเบิกจ่ายเบี้ยประชุมสำหรับข้าราชการตุลาการศาลปกครองในการประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดตามร่าง นี้ดำเนินการเพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกับศาลยุติธรรม ดังนั้นศาลปกครองจึงควรใช้แนวทางการเบิกจ่าย เช่นเดียวกับศาลยุติธรรมโดยเบิกจ่ายเฉพาะการประชุมที่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี และเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการตีความกฎหมายหรือระเบียบในภายหลังก็ควรบัญญัติให้ชัดเจนว่า การเบิกจ่ายเบี้ยประชุมในการประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดให้กระทำเฉพาะที่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดีเท่านั้น

ภายหลังคณะกรรมการได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปราย โดยสมาชิกได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น สนับสนุนร่างพระราชบัญญัติพร้อมทั้งให้ข้อสังเกตและซักถามประเด็นต่าง ๆ สรุปได้ว่า โดยที่กรมบัญชีกลางได้เคยมีความเห็นกรณีแพทย์ซึ่งตรวจรักษาเพิ่มเติมสำหรับผู้สูงอายุ ประกันสังคม หรือกรณีอื่น ๆ ว่าเป็นการดำเนินการในหน้าที่ราชการปกติในเวลาราชการไม่สามารถเบิกค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมได้ จึงขอให้นำกรณีดังกล่าวมาพิจารณาเทียบเคียงด้วย หากร่างพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้วจะมีการพิจารณาเบียดเบียนย้อนหลังหรือไม่ การประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี เช่น การเลือกบุคคลดำรงตำแหน่งใด ๆ จะได้รับเบี้ยประชุมในการประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดหรือไม่ และจำนวนการประชุมใหญ่ในตุลาการศาลปกครองสูงสุดที่เพิ่มขึ้นนั้นมีปริมาณมากน้อยเพียงใด

หลังจากการอภิปรายของสมาชิกวุฒิสภา ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุดได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า แนวคิดและหลักการในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มุ่งเน้นการดำเนินการไปในแนวทางเดียวกับศาลยุติธรรม ทั้งนี้ ลักษณะงานคดีโดยปกติของตุลาการศาลปกครองจะมีองค์คณะ ๕ คน ต่อเมื่อคดีสำคัญที่มีปัญหาด้านข้อกฎหมาย ข้อเท็จจริง ทุนทรัพย์สูง หรือคดีที่มีความเห็นแตกต่างกัน

ซึ่งประธานศาลปกครองสูงสุดเห็นสมควรให้มีการประชุมใหญ่ก็ให้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดตามมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยองค์คณะทั้งหมดของที่ประชุมใหญ่จะต้องมาศึกษาสำนวนนั้นใหม่ซึ่งไม่ใช่สำนวนคดีปกติของตน จึงถือเป็นภารกิจงานที่เพิ่มขึ้นจากเดิม สำหรับปริมาณคดีของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีการประชุม ๑๔ ครั้ง และปี พ.ศ. ๒๕๖๓ นับถึงเดือนตุลาคม มีการประชุม ๑๐ ครั้ง ปัจจุบันมีตุลาการศาลปกครอง จำนวน ๖๐ คน ซึ่งจะทำให้ใช้งบประมาณไม่เกิน ๙ ล้านบาท และหากเต็มอัตรากำลังจำนวน ๘๔ คน จะใช้งบประมาณไม่เกิน ๑๖ ล้านบาท และเมื่อกฎหมายใช้บังคับแล้วจะไม่มีมีการพิจารณาเบี่ยงประชุมย้อนหลังเนื่องจากไม่มีกฎหมายให้อำนาจในการดำเนินการดังกล่าว ประกอบกับในอดีตที่ผ่านมาตุลาการศาลปกครองไม่เคยได้รับค่าตอบแทนหรือเบี่ยงประชุมสำหรับการเข้าร่วมการประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดแต่อย่างใด ทั้งนี้ สำหรับการเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะว่าจะต้องดำเนินการในที่ประชุมใหญ่ตุลาการศาลปกครองสูงสุด เช่น การเลือกตุลาการศาลปกครองในที่ประชุมใหญ่ตุลาการศาลปกครองสูงสุดเพื่อดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

จากนั้น ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติรับร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ไว้พิจารณา ด้วยคะแนนเสียงเห็นชอบ ๑๙๙ เสียง และมีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ จำนวน ๒๑ คน กำหนดเวลาแปรญัตติ ๗ วัน ทำการตามข้อบังคับ

เรื่องด่วนที่ ๓ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว (เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน วุฒิสภาต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๖ นับแต่วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ของที่ประชุมวุฒิสภา นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี พร้อมด้วยผู้แทนจากศาลยุติธรรม และผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เข้าร่วมประชุม โดยหลังจากที่เลขาธิการวุฒิสภาได้อ่านบันทึกหลักการและเหตุผลเสนอต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้คณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรม และการตำรวจ ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภามอบหมายให้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๑๙ โดยพลเอก ไพโรจน์ พานิชสมัย ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม สรุปได้ว่าการกำหนดให้คู่ความฝ่ายที่ถูกฟ้องยื่นคำร้องต่อศาลปกครองที่รับฟ้องภายในกำหนดระยะเวลา ยื่นคำให้การหรือก่อนพ้นระยะเวลาที่ศาลอนุญาตให้ยื่นคำให้การเป็นอย่างช้านั้น หากคู่ความฝ่ายที่ถูกฟ้องเป็นหน่วยงานของรัฐจะต้องมีกระบวนการในการรวบรวมข้อเท็จจริงและเอกสารภายในหน่วยงาน รวมทั้งส่งเรื่องไปยังหน่วยงานของรัฐอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาร่างและยื่นคำให้การให้ทันภายในกำหนดเวลาตามกฎหมายหรือตามที่ศาลอนุญาต ระยะเวลาตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

จะมีความเหมาะสมหรือไม่การกำหนดให้คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดในเรื่องเขตอำนาจศาลในคดีให้เสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการมีมติรับเรื่อง และการกำหนดให้คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดในเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้เสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการมีมติรับเรื่องนั้น จะเป็นการเพิ่มขึ้นตอนหรือทำให้ระยะเวลาในคดีถูกขยายออกไปหรือไม่ การกำหนดให้คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดในเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้เสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการมีมติรับเรื่อง แต่ถ้ามีเหตุจำเป็นให้คณะกรรมการลงมติให้ขยายเวลาออกไปได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวันนั้น เมื่อมีการเพิ่มตำแหน่งผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการจำนวนสองคนเพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลืองานของเลขานุการคณะกรรมการแล้ว ยังมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดระยะเวลาวินิจฉัยชี้ขาดในเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ขยายออกไปตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้อีกหรือไม่

ภายหลังจากคณะกรรมการได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปราย โดยสมาชิกได้อภิปรายแสดงความเห็นว่าเห็นด้วยกับกรณีการกำหนดระยะดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลสามารถดำเนินการได้รวดเร็วขึ้น และได้ตั้งข้อสังเกตเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาภายหลังที่มีการวินิจฉัยชี้ขาดแล้วและมีการโอนคดีไปยังศาลที่เปลี่ยนไปจากเดิมซึ่งจะทำให้การพิจารณาคดีเกิดความล่าช้า เช่น ในคดีแพ่งเมื่อมีการโอนคดีจากศาลปกครองกลับไปสู่ศาลยุติธรรมแล้ว จำเป็นต้องพิจารณาอีกหรือไม่ว่าอยู่ภายในอำนาจหน้าที่ของศาลใด เช่น ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ปัญหาเรื่องค่าธรรมเนียมการขึ้นศาล รวมทั้งจะดำเนินการอย่างไรกับกรณีที่มีการวินิจฉัยเพิ่มเติมภายหลังการโอนคดีไปแล้ว

หลังจากการอภิปรายของสมาชิกวุฒิสภา ผู้แทนจากศาลยุติธรรม ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า ในคดีที่หน่วยงานของรัฐเป็นฝ่ายที่ถูกฟ้องนั้น ในมาตรา ๑๐ ได้บัญญัติให้ขยายระยะเวลายื่นคำให้การได้ และการกำหนดระยะเวลาให้คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดในเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลไม่เป็นการเพิ่มขึ้นตอนหรือทำให้ระยะเวลาในคดีขยายออกไป ส่วนค่าธรรมเนียมศาลในกรณีที่มีวินิจฉัยให้ไปฟ้องคดีศาลอื่นนั้น ในกรณีนี้จะมีการคืนค่าธรรมเนียมศาล และกรณีเมื่อมีการเพิ่มตำแหน่งผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการจำนวนสองคนเพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลืองานของเลขานุการคณะกรรมการแล้วยังมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดระยะเวลาวินิจฉัยชี้ขาดในเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ขยายออกไปอีกหรือไม่นั้น การกำหนดให้มีผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการนั้นปัจจุบันมีการแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการเพื่อช่วยงานเลขานุการคณะกรรมการอยู่แล้ว โดยคำสั่งของคณะกรรมการมิได้แต่งตั้งโดยกฎหมาย ซึ่งแต่งตั้งจากตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาทำให้เพิ่มภาระจากงานประจำโดยไม่มีค่าตอบแทน เมื่อมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้จึงบัญญัติให้ตำแหน่งผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาด้วย

จากนั้น ที่ประชุมลงมติรับร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ไว้พิจารณา ด้วยคะแนน ๑๙๘ เสียง และมีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ จำนวน ๒๑ คน กำหนดเวลาแปรญัตติ ๗ วันทำการตามข้อบังคับ

จากนั้นที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องด่วนที่เหลืออีก จำนวน ๑ เรื่อง ดังนี้

เรื่องด่วนที่ ๑ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว (เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน วุฒิสภาต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๖ นับแต่วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ของที่ประชุมวุฒิสภา นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง พร้อมด้วยผู้แทนกรมสรรพากรเข้าร่วมประชุม โดยหลังจากที่เลขาธิการวุฒิสภาได้อ่านบันทึกหลักการและเหตุผลเสนอต่อที่ประชุมแล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้แถลงว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นการปรับปรุงเฉพาะการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศ แก่ผู้ใช้บริการในประเทศไทยที่ไม่ได้เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน ซึ่งปัจจุบันมีการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศอย่างแพร่หลายมากขึ้น เพื่อให้การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มกรณีให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศและได้มีการบริการในประเทศไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับรูปแบบการประกอบธุรกิจในยุคดิจิทัลจึงสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยกำหนดให้ผู้ประกอบการต่างประเทศ รวมถึงอิเล็กทรอนิกส์แพลตฟอร์ม ที่ให้บริการอิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศแก่ผู้ใช้บริการในประเทศไทยที่ไม่ใช่ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีหน้าที่ จดทะเบียนและเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจากการให้บริการดังกล่าว โดยในชั้นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ของสภาผู้แทนราษฎรได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๕ โดยการเพิ่มถ้อยคำซึ่งเป็นความหมายของบทนิยามคำว่า “บริการทางอิเล็กทรอนิกส์” ใน (๑๐/๑) ของมาตรา ๗๗/๑ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งไม่กระทบสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ การปรับปรุงการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มตามร่างพระราชบัญญัตินี้จะส่งเสริมความเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษีและการแข่งขันระหว่างผู้ประกอบการไทยและต่างประเทศ โดยให้มีภาระภาษีมูลค่าเพิ่มเท่าเทียมกันอำนวยความสะดวกและลดต้นทุนให้กับประชาชนและผู้ประกอบการในการจัดทำเอกสารหลักฐานภาษีและอำนวยความสะดวกให้แก่รัฐ โดยคาดว่าจะจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มได้เพิ่มขึ้นประมาณ ๕,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภามอบหมายให้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติตามข้อบังคับ ข้อ ๑๑๙ โดยนายวิสุทธิ์ ศรีสุพรรณ ประธานคณะกรรมการ ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้จะช่วยให้การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากการซื้อสินค้าและบริการทางอิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศมีประสิทธิภาพมากขึ้น และจะเป็นการลดช่องว่างความไม่เท่าเทียมกันในการเสียภาษีของผู้ประกอบการที่อยู่ในประเทศไทยและต่างประเทศ ทั้งนี้ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวมีประสิทธิภาพ กระทรวงการคลังควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรการอื่น ๆ ที่มีใช้เฉพาะด้านภาษีเพิ่มเติม ในส่วน

กรมสรรพากรควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เพื่อกำหนดกระบวนการทางอิเล็กทรอนิกส์ในการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มให้มีความชัดเจน รวมทั้งต้องประชาสัมพันธ์ให้แก่ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องได้รับทราบอย่างทั่วถึง นอกจากนี้ ควรเร่งรัดการผลักดันให้มีการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้าสินค้าต่างประเทศโดยไม่กำหนดจำนวนขั้นต่ำโดยเร็ว

ภายหลังจากคณะกรรมการได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปราย โดยสมาชิกได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ตั้งข้อสังเกตและสอบถามในประเด็นต่าง ๆ สรุปได้ว่า ในมาตรการหรือวิธีการจัดเก็บภาษีจากผู้ประกอบการต่างประเทศที่มีตัวแทนอยู่ในประเทศเสนอว่า กระบวนการจัดเก็บภาษีควรดำเนินการผ่านบัญชีที่มีอยู่ในประเทศไทยโดยการนำบัญชีธนาคารต่าง ๆ มาขึ้นบัญชีของกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ วิธีการและมาตรการจัดเก็บควรดำเนินการอย่างค่อยเป็นค่อยไปเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน ในการบังคับใช้กฎหมายโดยการให้ออกกฎกระทรวงตามร่างพระราชบัญญัติ ควรดำเนินการด้วยความรอบคอบ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ควรประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้ได้รับข้อมูลการจัดเก็บภาษี และควรสร้างเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลกับต่างประเทศ นอกจากนี้ ยังได้สอบถามถึงประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีตามกฎหมายฉบับนี้ และความครอบคลุมของกฎหมายต่อคริปโทเคอร์เรนซี รวมทั้ง E-book อยู่ในนิยามความหมายของคำว่า “บริการ” หรือคำว่า “สินค้า” และสอบถามกรมสรรพากรว่ามีวิธีการตรวจสอบรายได้ของผู้ให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศที่มีรายได้เกิน ๑.๘ ล้านบาทต่อปีอย่างไร ทั้งนี้จากรายละเอียดและวิธีการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ต้องมีการตรวจสอบสถานประกอบการด้วยนั้น กรณีของผู้ประกอบการต่างประเทศจะดำเนินการอย่างไร นอกจากนี้ ยังสอบถามกลไกตรวจสอบรายได้และแหล่งที่มาของรายได้ของผู้ประกอบการที่ได้ให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศแก่ผู้ใช้บริการซึ่งมิใช่ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีอยู่อย่างไร ตลอดจนความรับผิดชอบของผู้ใช้บริการซึ่งมิใช่ผู้ประกอบการจดทะเบียนกับผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มแตกต่างกันอย่างไร

หลังจากการอภิปรายของสมาชิกวุฒิสภา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและนายเอกนิติ นิติทัณฑ์ประภาศ อธิบดีกรมสรรพากร ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติที่เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ให้รัฐ ประเด็นในภาพรวมขอรับข้อสังเกตของคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง ไปพิจารณาเพื่อดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ กลไกและขั้นตอนการดำเนินการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มกรณีการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศนี้มีรายละเอียดที่มีความเป็นพลวัตจึงต้องมีการออกกฎกระทรวง ในส่วนความร่วมมือกับต่างประเทศนั้น รัฐบาลได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ. .... ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ในส่วนการบังคับใช้กฎหมาย กรมสรรพากรได้เตรียมขั้นตอนและเปิดเว็บไซต์ เพื่อให้เกิดความง่ายในการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ในกรณีดังกล่าวและเพื่อความโปร่งใสซึ่งจะทำให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ว่าผู้ประกอบการต่างประเทศได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วหรือไม่ ทั้งนี้ ได้มีการนำ Big Data มาใช้ และได้มีการพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการตรวจสอบ โดยกรมสรรพากรสามารถใช้อำนาจตามกฎหมายออกหมายเรียกเพื่อตรวจสอบข้อมูลต่าง ๆ ได้ ซึ่งในการประเมินเพื่อเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา ๘๘ ของประมวลรัษฎากร จะได้มีการประสานงานกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ต่อไป ในส่วนประเด็นคริปโทเคอร์เรนซีได้มีพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นกฎหมายที่บังคับใช้ในกรณีดังกล่าวอยู่แล้ว ในส่วน E-book เป็นการบริการทางอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งอยู่ภายใต้บังคับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในส่วนผู้ประกอบการที่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มมีหน้าที่ในการยื่นแบบตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด แต่ในส่วนผู้ประกอบการที่ไม่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ผู้ประกอบการที่ได้ให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศ จะต้องเป็นผู้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มและเสียภาษีมูลค่าเพิ่มแทน

จากนั้น ที่ประชุมลงมติรับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ไว้พิจารณา ด้วยคะแนนเสียง เห็นด้วย ๒๐๒ และมีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ จำนวน ๒๑ คน กำหนดเวลาแปรญัตติ ๗ วันทำการตามข้อบังคับ

(๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

จำนวน ๒ เรื่อง

๔.๑ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการให้บริการคนพิการของสายการบินภายในประเทศ คณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการพิจารณา

ประธานคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส (นายวัลลภ ตังคณานุกาญจน์) และประธานคณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ (นายมนเฑียร บุญตัน) ได้เสนอรายงานต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า เนื่องจากสิทธิการเดินทางของคนพิการทางอากาศหรือสายการบิน ถือเป็นสิทธิพื้นฐานที่จะต้องได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และไม่ถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมด้วยเหตุแห่งความพิการ ตลอดจนผลการศึกษาค้นพบประเด็นปัญหาการเข้าถึงบริการสายการบินของคนพิการ คือ ๑) ปัญหาการให้บริการของสายการบินต่อคนพิการ ยังมีได้คำนึงถึงหลักการเข้าถึงโดยสะดวกถ้วนหน้า เช่น การออกแบบที่เป็นสากลและเป็นธรรมเพื่อคนทั้งมวล (Universal Design : UD) การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกหรือเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก (Assistive Technology : AT) และการอำนวยความสะดวกที่สมเหตุสมผล (Reasonable Accommodation : RA) เป็นต้น ๒) ปัญหาการให้บริการของสายการบินต่อคนพิการยังมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ อาทิ ไม่จำหน่ายบัตรโดยสารเครื่องบินให้แก่คนพิการ ไม่ให้คนพิการเดินทางโดยลำพัง จำกัดจำนวนผู้โดยสารซึ่งเป็นคนพิการต่อเที่ยวบิน จำกัดสิทธิในการเลือกที่นั่งของคนพิการ ไม่ให้คนพิการที่ใช้วีลแชร์ไฟฟ้า นำแบตเตอรี่ขึ้นเครื่องบิน ๓) ปัญหาสายการบินปฏิเสธการอำนวยความสะดวกที่สมเหตุสมผล ๔) ข้อบกพร่องในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก อาทิ สายการบินไม่มีลิฟต์แบบแท่นยกหรือรถไฮลิฟท์เพื่ออำนวยความสะดวกเคลื่อนย้ายคนพิการที่ใช้วีลแชร์ขึ้นและลงจากเครื่องบิน เป็นต้น ๕) ปัญหาความชัดเจนของหน่วยงานที่จะเป็นเจ้าภาพหลักในการรับผิดชอบให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกและการให้บริการแก่คนพิการ ๖) ปัญหาการขาดความเข้มงวดในการติดตามประเมินผลการให้บริการสายการบิน ๗) ข้อจำกัดด้านความเข้าใจและทัศนคติที่ดีต่อการให้บริการคนพิการของสายการบิน ดังนั้น คณะกรรมการจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๔ ข้อ ดังนี้ ๑) สำนักงาน

การบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ควรเร่งตราอนุบัญญัติซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้แก่ ข้อบังคับคณะกรรมการการบินพลเรือน เรื่อง การปฏิเสธการรับขนผู้โดยสารและปฏิเสธการรับขนคนพิการ และข้อกำหนดคณะกรรมการการบินพลเรือนว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการที่ผู้ดำเนินการเดินอากาศต้องจัดไว้ให้บริการผู้โดยสารที่เป็นคนพิการ รวมถึงกำกับ ติดตาม และประเมินผลการให้บริการของสายการบินให้เป็นไปตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่กำหนดข้างต้นอย่างเคร่งครัด **๒) กระทรวงคมนาคม** ควรแก้ไขปรับปรุงกฎกระทรวงคมนาคมกำหนดลักษณะหรือการจัดให้มีอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ และบริการขนส่ง เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อกำหนดให้หน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลท่าอากาศยาน ได้แก่ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) กรมท่าอากาศยาน และหน่วยงานอื่นที่รับผิดชอบท่าอากาศยาน มีหน้าที่ต้องจัดบริการรถไฮลิฟท์ หรืออุปกรณ์อำนวยความสะดวกอื่น ๆ ในการให้บริการคนพิการขึ้นลงเครื่องบินหรืออากาศยาน เพื่อไม่ให้เป็นการกีดกันสายการบินและถูกผลักภาระกลับมาที่ผู้โดยสารคนพิการ **๓) สายการบิน** ควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้โดยสารได้รับทราบข้อมูลอย่างชัดเจนว่าสายการบินให้บริการเรื่องใดสำหรับคนพิการ ควรเพิ่มช่องทางให้คนพิการสามารถแจ้งความต้องการบริการพิเศษตั้งแต่ขั้นตอนการจองบัตรโดยสารเครื่องบิน โดยนำหลักการเข้าถึงโดยสะดวกถ้วนหน้ามาใช้ในการให้บริการของสายการบินสำหรับคนพิการ ควรมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ความเข้าใจในการให้บริการคนพิการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน **๔) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง** ควรให้คนพิการและองค์กรคนพิการได้เข้าไปมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิผล (full and effective participation) เพื่อให้การกำหนดแนวทางการให้บริการหรือให้ความช่วยเหลือคนพิการได้ตรงตามความต้องการจำเป็นของคนพิการแต่ละบุคคล หรือคนพิการแต่ละประเภท

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิฯ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีต่อไป

๔.๒ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ความรุนแรงต่อเด็กในครอบครัว คณะกรรมการสิทธิฯ การพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการพิจารณา

ที่ประชุมมีมติให้เลื่อนการพิจารณาออกไปก่อน

(๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา

(ไม่มี)

(๖) เรื่องที่เสนอใหม่

(ไม่มี)

(๗) เรื่องอื่น ๆ

๑. จะมีการจัดโครงการสัมมนา เรื่อง “แนวทางการพิจารณากลับกรองร่างพระราชบัญญัติ ที่สภาผู้แทนราษฎรให้ความเห็นชอบแล้วของวุฒิสภา และการเตรียมความพร้อมของสมาชิกวุฒิสภา ” ซึ่งจัดโดยสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ณ ห้องประชุมวุฒิสภา

๒. ในวันอังคารที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา จะมีการประชุมร่วมกัน ของรัฐสภา ซึ่งเป็นวาระการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... จำนวน ๗ ฉบับ จึงขอเชิญสมาชิกทุกท่านเข้าร่วมประชุมโดยพร้อมเพรียงกัน

เลิกประชุม เวลา ๑๓.๓๕ นาฬิกา

